

M.B. »MEDICUS«

Um hóskandi boð, verður M.B. »Mecicus« seldur

M.B. »Medicus«, sum hevur havt høvuðssýn í desember 1994, hevur siglingarloyvi til 34 ferðafólk.

Teknisk útgærð:

Gardner diesel maskina 150 HK
24 volt DC anlegg
220 volt AC anlegg
220 volt AC landstreyt anlegg
Deks-, lensi- & neyð motorpumpu
Sailor SSB Radiotelefon
Sailor VHF-Radiotelefon
Skanti vaktmóttakara
Furuno MHF Radiopelara
Furuno Radar 48 sjómíl
JRC/Raytheon Radar 32 sjómíl dag-
ljós
Mobira NMT-telefon
Lugar framman
Salong við skrivstovu miðskips
Rúm framman til kiosk
Kabyss og uppihaldsrúm aftur dekk
& WC
El-stýring, kavarút, halon anlegg
Oljufyring við centralhita í øllum
skipinum
Fýra gummibátar
Hydrauliskt lossi- og akkersspæl
Sera vælegnaður til ferðavinnu,
turistvinnu, snellubát og n.a.

Áhugaðir kunnu venda sær til

P/F HEYSTMÚLI
Tlf. 55960 - 55244 Fax. 56945

MÁLTEIGURIN

At telja jóladrekka

Nú ein dagin eg var inni á Rúsdrækkasøluni eitt lítlið ørindi, så eg, at eisini hon var farin at stákast tí jóla. Saman við tí, eg keypti, fekk eg ein lítlan seðil um ymisk sløg av vini o.a. og hvussu tey kundu fáast um jólina. Har stóð m.a. »Goymslan av vinum...« er avmarkað. Í Skálavík og Miðvági verða vinini ikki á goymslu.

Hvi sandoyingar og vágamenn skulu diskriminera upp undir jól, veit eg ikki.

Eg festi meg við nakkað annað: her stóð orðið *vin* í fleirtali. Táð eru nógv orð í málminum, sum er tað, ið verður rópt *singularia tantum*, sum bara eru til í eintali. Hetta eru, eitt nú, orð, ið merkja abstrakt hugtøk sum t.d. *kærleiki*, *øði* o.o. Men hetta eru eisini orð, ið merkja ymisk, ið kann vigast og mástast, men ikki teljast, sum t.d. *mjólk*, *brennivín*, *te*, *spytt* o.o. Summi orð kunnu bæði vera singularis tantum (tá eru tey sokallað *kollektiv*) og vanlig navnorð, ið koma fyrri bæði í eintali og fleirtali, sum t.d. *fiskur*, *fulgur* o.o. Eitt orð sum *breyð* er øðrumegin av sama slag sum *mjólk* og *kaffi*, hinumegin er tað eitt navnorð, sum kann teljast, tá talan er um tey støku *breyðini*. Og tá vit koma til *øl*, kunnu vit geva orðinum eitt annað kyn og telja tað, tá vit meina *fløskur* av øli.

Eg havi altíð hildið *vin* verið av sama slag sum *mjólk* og *kaffi* o.til, og hevði tí hug at ilskast eitt sindur inn á Rúsdrækkasøluna. Men eftir at hava spurt meg fyrri hjá fólk, mátti eg ásanna, at tað tykist, at *vin* er um at skifta frá at vera singularis tantum til eitt navnorð, sum kann teljast, tá tað merkir *sløg av vini*.

Allarhelst man hetta vera ávirkan frá donsum, har tað væl ber til at siga *disse vine*. So her kundi okkurt bent á, at Rúsdrækkasølan er í samsvar við útviklingina í føroyskum beint nú, hóast mær sjálvum dámar betur at siga *hesi vinvøglini* ella okkurt tilíkt... men um tað ger jólina hugaligari hjá sandoyingum og miðvingum, er kanska meira ivingarsamt.

JMH

Kilo-lond?

Eg sat eitt kvøldið og studeraði tey seinastu hagtúndi. Har er nógv gott tilfar, sum lýsir støðuna í Føroyum. Men einastaðni hvakk eg við. Eintalva, sum visir broytingar í skipalistanum, segði frá, at »Sjúrður Tollaksson« var seldur til eitt land, teir skrivaðu **KILL**. Eg havi ferðast rættiliga fitt, men Kili – hvat er tað.

Kiribati, Kilimanjaro, Kilkenny, Kilmarnock, Killin, nei, einki bar til. Hvørki Gyldendals stóra navnaatlas, Lademans ella tað nýggjasta hjá Collins kundi greiða hetta lögna navn. Kom so at minnst skrivarið í Sosialinum um hetta nýggja føroyska Heimsatlassið, sum eg sjálvandi eisini havi keypt mær. Jú, har bar til.

Tað var **Chile**, teir meintu við. Eg hugsaði mitt. Schweisarin Egli (1880) sigur annars, at navnið **Chile Mapu** (mapu-land) er av indianskum uppruna. Men líka leggja teir á trúðni í, hvat ið onnur fólkaløg halda vera tjoðarogin ella mestsum heilagt. So mugu føroyingar eisini finna seg í, at onkur heldur tað vera stuttligt at kalla tvær føroyskar bygdir fyrri Sjov og Gjov. Tað hava teir hereftir fullan rætt til.

Atlasið er annars rættiliga lögdi, tí bert Landa-(stats-)nøvn eru skrivað á »føroyskum«. Skalt tú skriva bræv til ein vin í landinum, har Golf-kriggið leikaði á, skal tú eftir hesum stili skriva navn og gøtu, og so Kuwait (býurin), ið Kuwait (landinum).

Sigga Maria, sum kallast »itrvísbátur«, varð annars eisini seld av landinum, men meira um hetta seinni.

tes.

Málteigurin í Sosialinum er ein opin teigur fyrri allar lesarar. Hava tit okkurt upp á hjartað um málspurningar, takið penn í hond og sigið tykkara hjartans meining. Ynskilið er at so mong sum tilber siga sína hugsan um málspurningar. Av tí at fleiri og fleiri vísa málspurningum ans og senda okkum brøv, hava vit avgjort fyrirlis at seta fyra teigar í blaðið hvønn leygardag. Vit leggja fyrri í dag.

Nøkur orð um móðurmálið

Eg sá í einum Sosiali frá 9. des. í fjør, eitt lesarabráv, skrivað av einum av blaðfólkunum har, hvar hesin hevur at blaðnum »Orðafar«, tí teir altíð finnast í »hvussu onnur nýta málið«, sum hann málber seg.

Eg havi einki við »Orðafar« at gera, og fari heldur ikki at bera í bótfulla fyrri teir; men eg eri greiður yvir, at tað treingir harðliga til, at onkur finnist at, og hjálpið uppá nógv av tí, sum skrivað og talað verður í dag.

Men tað sum fekk meg at taka til pennin, er tá hesin skrivar hesi orð »Føroyskt mál hevur ongantíð í hesi öldini verið so føroyskt sum nú í 1994«. Eg skilji ikki henda, at hann fær seg at siga slíkt.

Hvat heldur hann um hesi fylgjandi dømi, sum eg havi funnið í blaðum, útvarpi og sjónvarpi ta seinastu tíðina: Í blaðnum »Ur luftini« stóð nú ein dagin: Hjúnalagið fer í vaskið; útvarpið segði ein dagin: Nokk at siggja til, tað meinst helst við tað føroyska: Nóg mikið at gera.

Einaferð segði ein í útvarpinum nakkað um eitt »Trælsisræls«, og fyrri at lýsa hetta nærri, segði hann at tað kallaðist á donskum »Søpølse«; hetta mátti sigast á donskum, fyrri at kenna tað føroyska navnið.

So standa landsins kosnu menn, bæði í landsstýri og løgtingi og tvætla og blanda føroyskt og danskt mál saman í ein vavgreyt, so eingin skilir nakkað av tí; men tað kanska er eisini ætlanin; tað var so javnan at hoyra orð og vendingar sum hesi: **Pá núverandi tíðspunkt – Vovuhálsur – Við inni – á donskum með mindre – Til trods fyrri, istaðin fyrri hóast, Forbavsadur – yvirraskadur** í staðin fyrri tað føroyska ovfarin, skakkur.

Føroyskur textur í Sjónvarpi Føroya – Eg plaffi teg niður – yvirnátt – liggja nátt: litinskapur; – pent – penur – vakur, – infektionir, – reklama.

Nú má tað vera nóg mikið hesaferð, annars er nóg mikið til av tilfari eftir. Beint sum brævið var liðugt, sá eg í sjónvarpinum í føroyskum texti, hetta: Ring eftir einum ambulansa. Hvi ikki siga sjúkrahús?

Eg dugi ikki at siggja, at tað føroyska málið hevur tað gott í dag; fyrr slagdu blaðini at skriva um »danismu«, í dag »blomstrar »danisman« sum ongantíð áður.

Tøkk fyrri upptøkuna.

Málvinur

Sjónvarp Føroya sum mentanarmiðdepl?

Í sjónvarpsskránni stóð í kvøld, at teir skuldu sýna film frá eini tyggigummifyritøku í Danmark. Er hetta tað teir meina við, tá teir rópa sjónvarpið fyrri ein føroyskan mentanarmiðdepl?

Hava teir einki betur at senda, var tað betur teir sløktu fyrr. Skulu vit reklamera fyrri danskari fyrritøku?

Føroyingur

Minnist
til
haldaragjaldið

JA!

Eg gerist haldari av Tíðindablaðnum Sosialinum og fáði blaðið 5 ferðir um vikuna.

225 kr./árlstj. (haldarar í Føroyum)
425 kr./árlstj. (haldarar í Danmark) ☐
340 kr. (haldarar í Danmark, 5 bl. í senn) ☐
Til ber altíð at gerast haldari og goldið verður bert fyrri blaðini, ið eftir eru av árstjóðinginum.

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

Kannað postverkinum

Ókeyp
Sosialurin
rindar
postgjaldið

64

Tíðindablaðið
SOCIALURIN
Postboks 76,
FR-110 Tórshavn